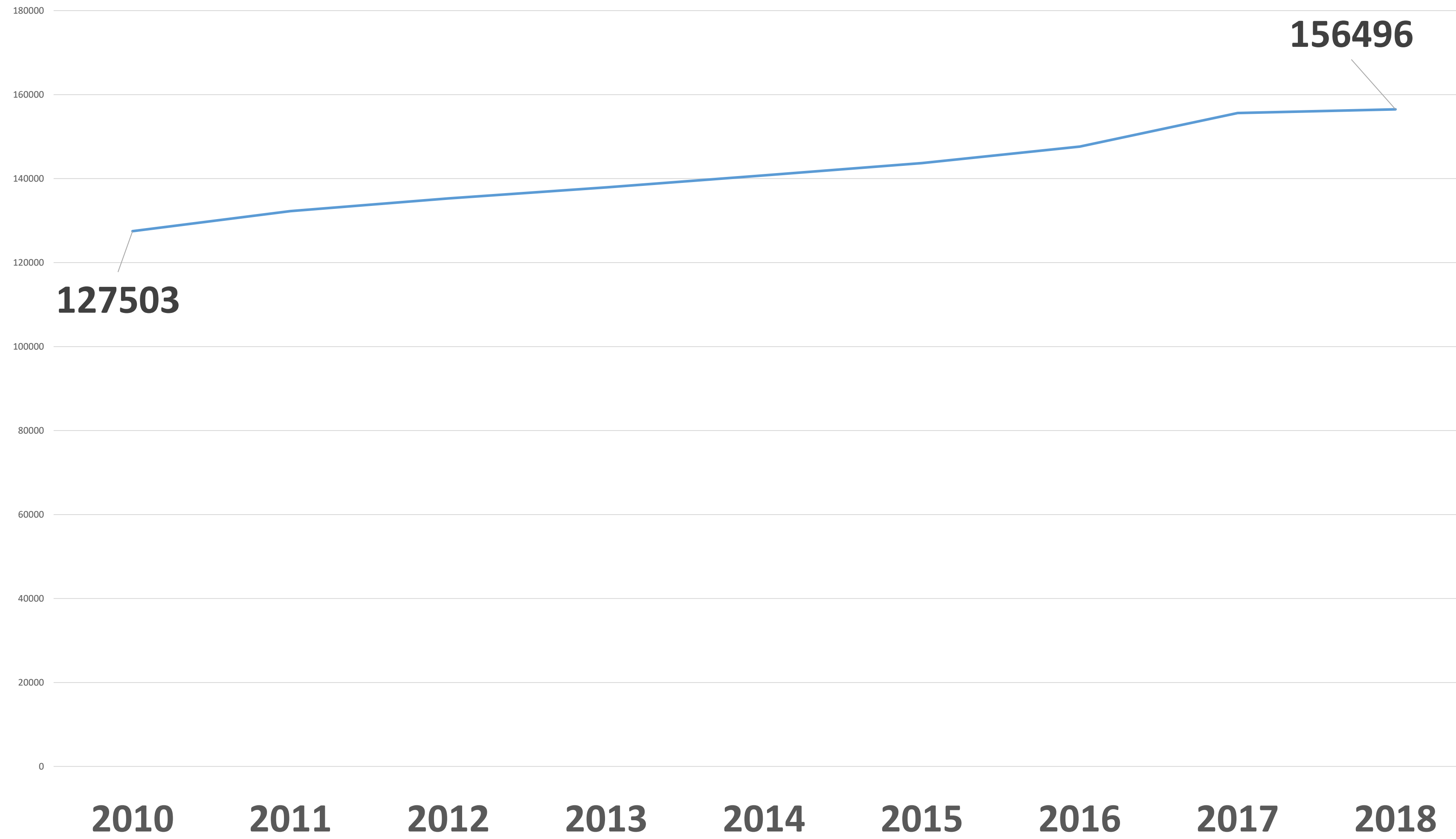

Sotsiaalkindlustusameti infopäev Võrus 22.11.2018

Puude määramisest
Aune Tamm
Ekspertarst

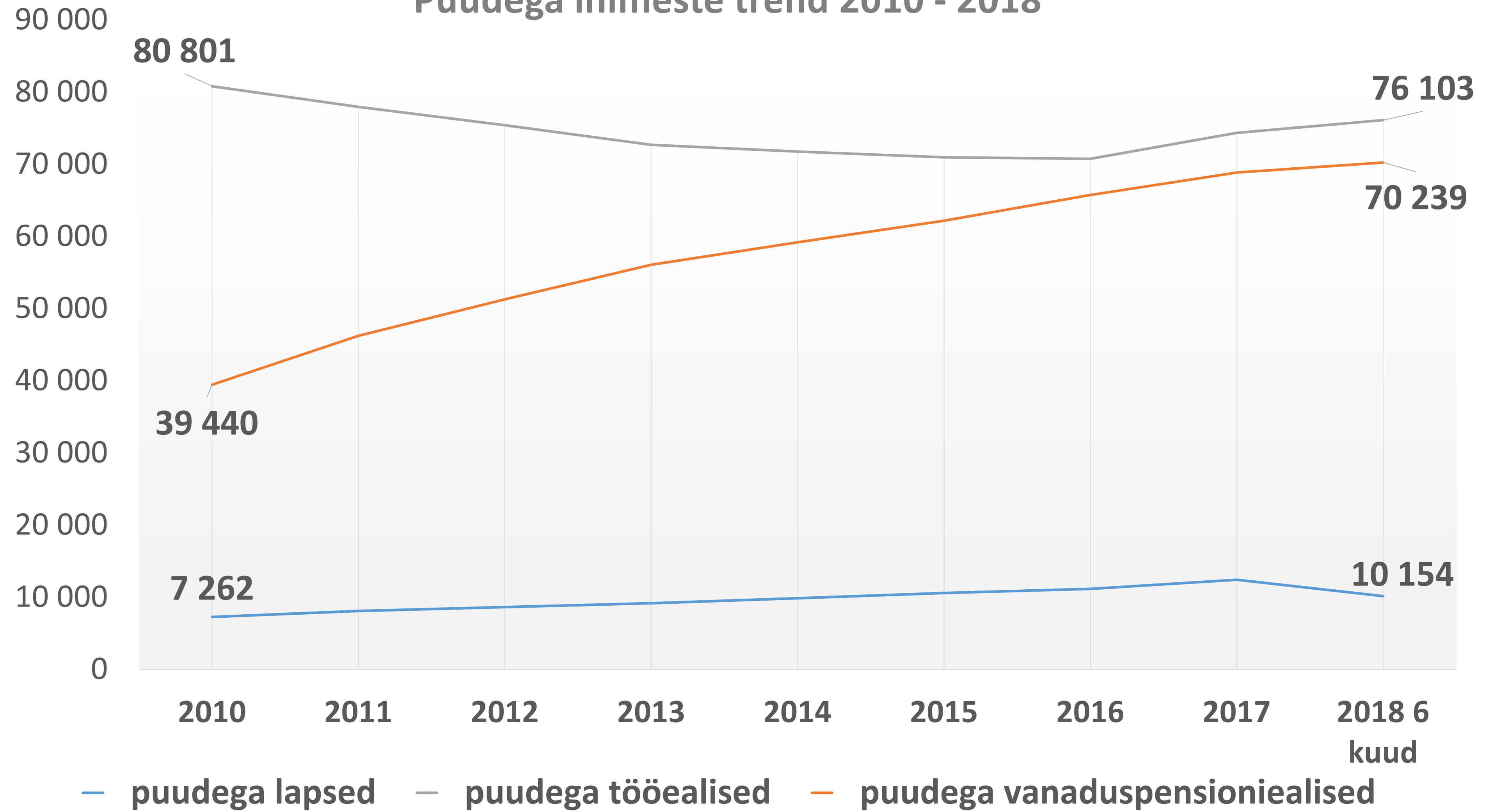
Puuetega inimeste arv kokku 2010-2018 (lp.a.)

Muutus **+28 993**

Aasta	Puuetega inimeste arv
2010	127 503
2011	132 274
2012	135 298
2013	137 918
2014	140 792
2015	143 710
2016	147 628
2017	155 613
2018	156 496

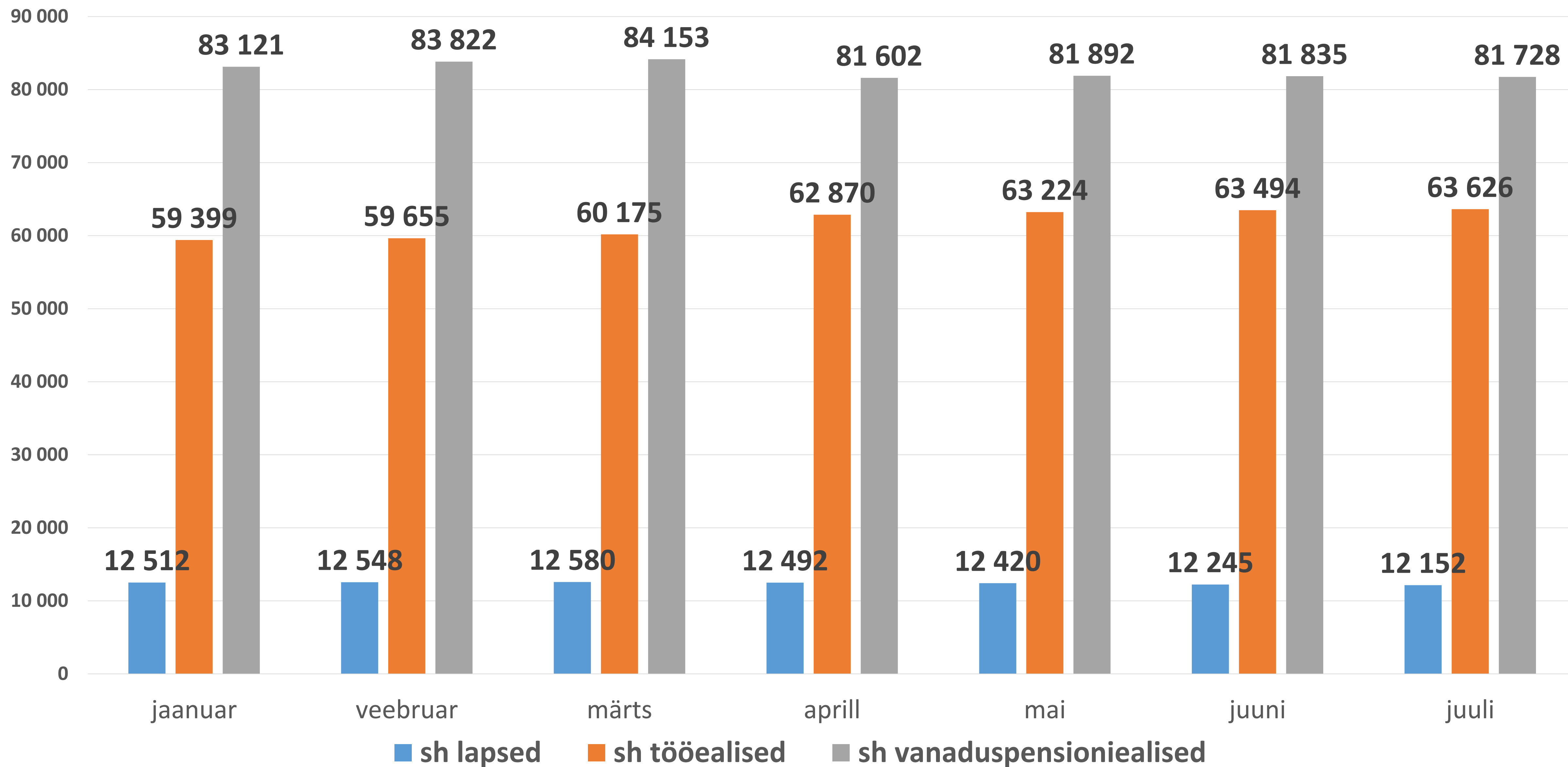
Puudega inimeste trend 2010 - 2018

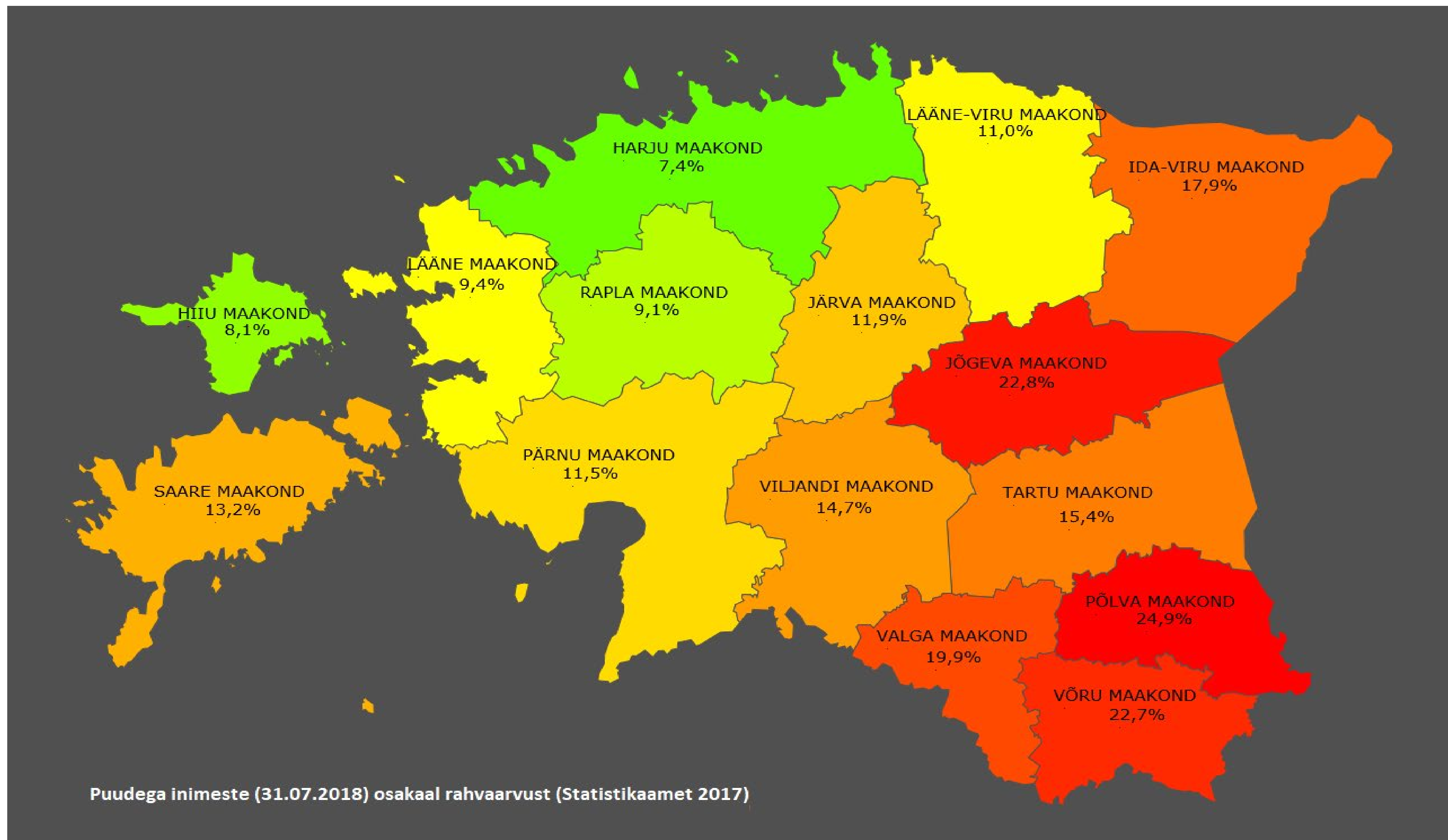

Puuetega inimeste arv vanusegruppide lõikes

Aasta	Lapsed	Tööealised	Vanaduspensioniealised
2010	7260	80 801	39 440
2011	8093	77 950	46 231
2012	8625	75 405	51 268
2013	9157	72 689	56 072
2014	9853	71 751	59 188
2015	10 578	70 963	62 169
2016	11 148	70 748	65 731
2017	12 416	74 341	68 856
2018	10 154	76 103	70 239
Muutus	2894	-4698	30799

Puuetega inimeste arv vanusegruppide lõikes 2018

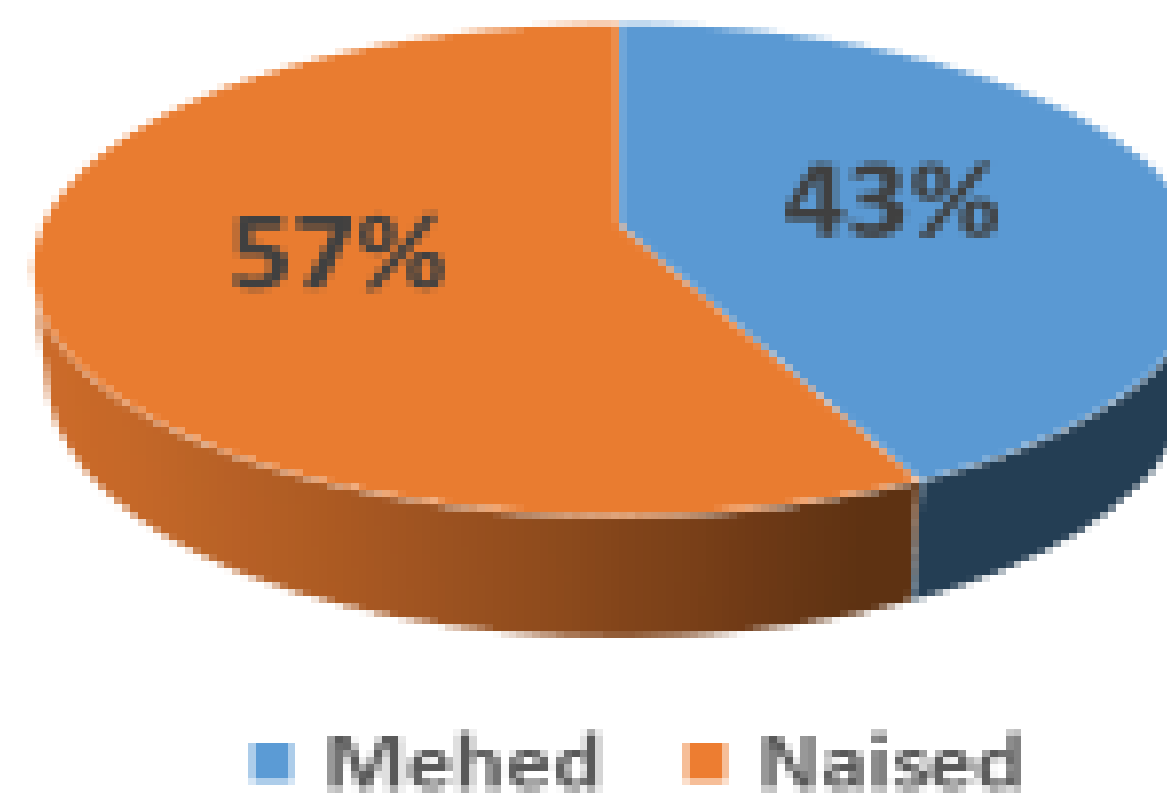

Puudega inimeste (31.07.2018) osakaal rahvaarvust (Statistikaamet 2017)

Võrumaa puudega inimesed puude raskusastmete ja soo lõikes

	Keskmine puue	Raske puue	Sügav puue	Kõik raskusastmed
Lapsed	154	238	19	411
Tööealised	1 936	1 139	280	3 355
Vanaduspensioniealised	865	3 019	679	4 563
Kõik vanusegrupid	2 955	4 396	978	8 329
Osakaal	35%	53%	12%	

Võrumaa puudega inimesed 31.10.2018 seisuga soo lõikes

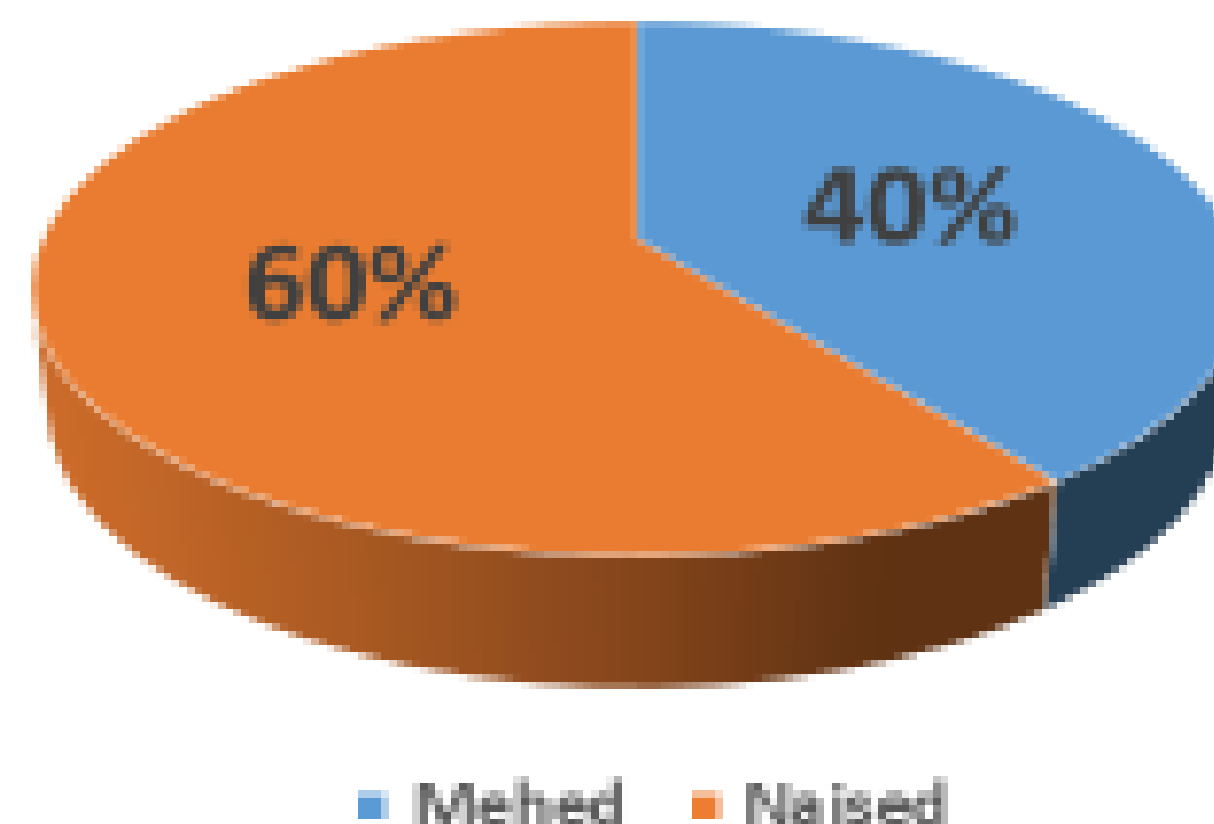
Võrumaa puudega inimesed puude liikide lõikes

	Keele- ja kõnepuue	Kuulmispuue	Liikumispuue	Liitpuue	Muu	Nägemispuue	Psüühikahäire (v.a vaimupuue)	Puudeliik puudub	Vaimupuue
Lapsed	25	6	24	108	118	5	115	1	9
Tööealised	0	21	1 921	1 604	658	77	229	44	9
Vanaduspensionialised	6	33	821	947	328	20	821	5	374
Kõik vanusegrupid	31	60	2 766	2 659	1 104	102	1 165	50	392
Osakaal	0,4%	0,7%	33,2%	31,9%	13,3%	1,2%	14,0%	0,6%	4,7%

Võru linna puudega inimesed puude raskusastmete ja soo lõikes

	Keskmine puue	Raske puue	Sügav puue	Kõik raskusastmed
Lapsed	54	93	8	155
Tööealised	545	347	85	977
Vanaduspensioniealised	293	1 075	223	1 591
Kõik vanusegrupid	892	1 515	316	2 723
Osakaal	33%	56%	12%	

Võru linna puudega inimesed 31.10.2018 seisuga soo lõikes

Võru linna puudega inimesed puude liikide lõikes

	Keele- ja kõnepuue	Kuulmispuue	Liikumispuue	Liitpuue	Muu	Nägemispuue	Psüühikahäire (v.a vaimupuue)	Puudeliik puudub	Vaimupuue
Lapsed	7	2	7	47	40	2	48	1	1
Tööealised	0	3	673	546	256	30	72	11	
Vanaduspensionialised	1	12	222	264	101	6	262	2	107
Kõik vanusegrupid	8	17	902	857	397	38	382	14	108
Osakaal	0,3%	0,6%	33,1%	31,5%	14,6%	1,4%	14,0%	0,5%	4,0%

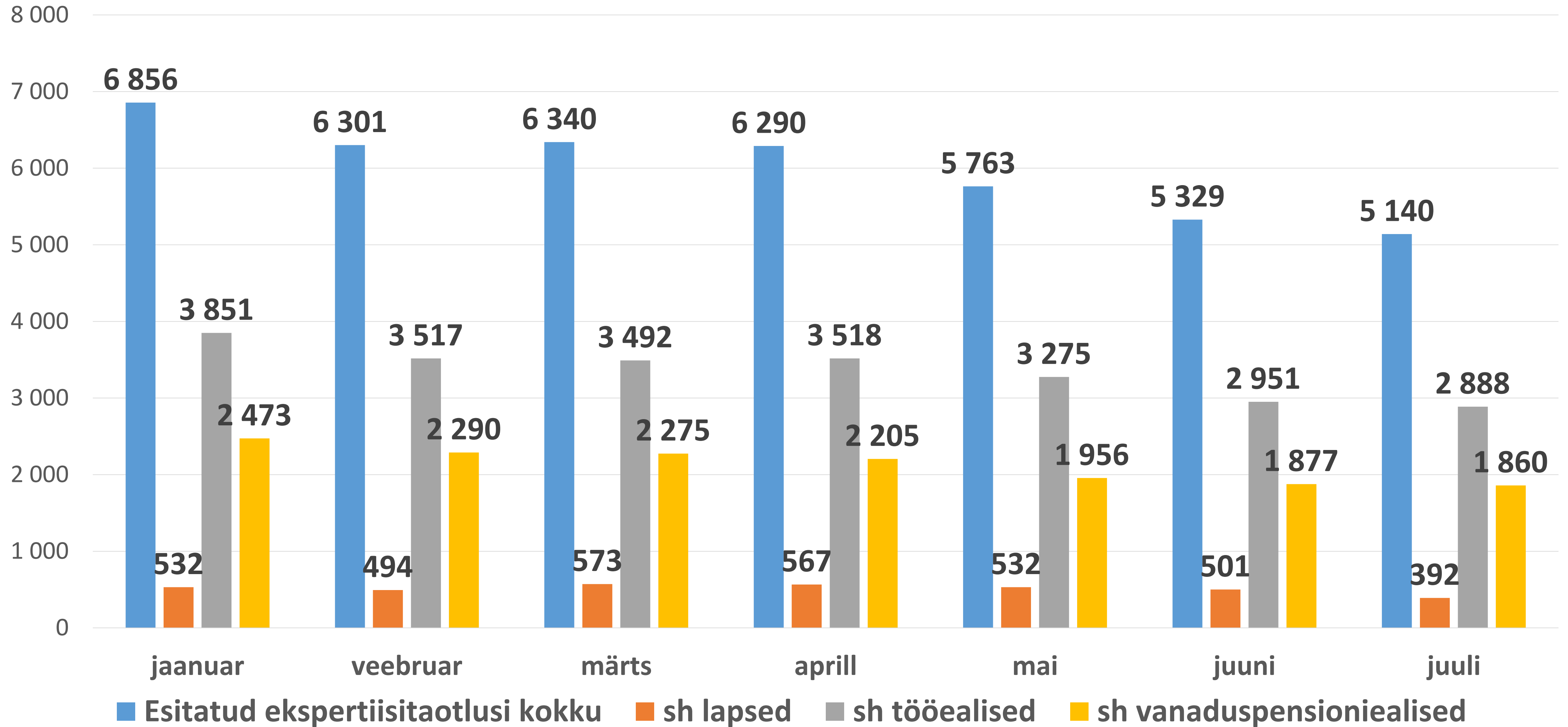
Võru linna põhidiagnooside TOP20

Põhidiagnoos	Inimeste arv
I11	89
I11.0	67
M17	59
I69	52
M15	47
I69.3	41
I11.9	39
F33.11	36
I25	35
M17.0	34
I48	31
M16	31
M16.0	27
G20	27
M47.2	26
F20.00	25
F90.0	24
M17.1	23
I10	21
M15.0	20

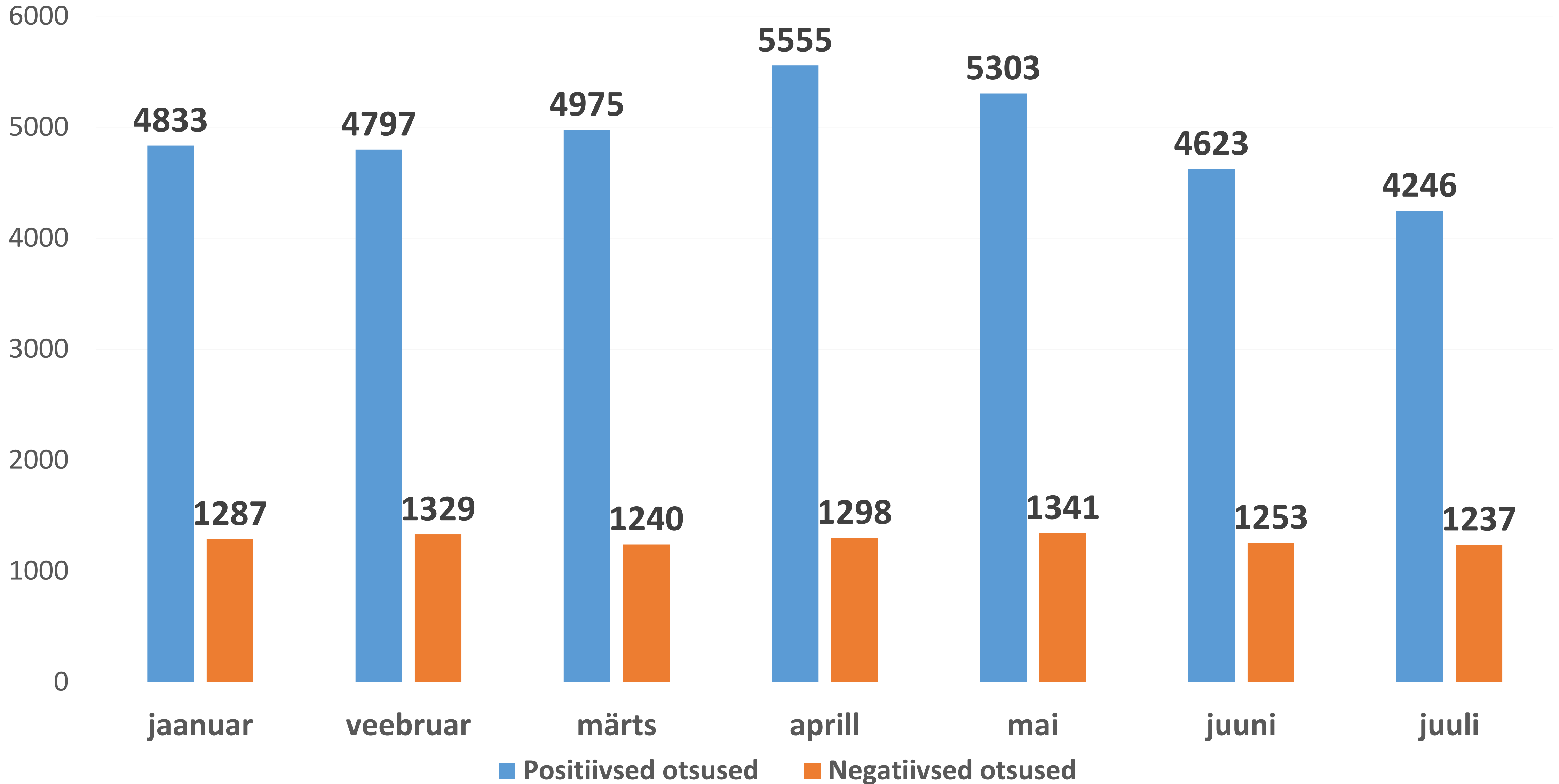
Võrumaa põhidiagnooside TOP20

Põhidiagnoos	Inimeste arv
I11	258
I11.0	205
M17	184
M15	152
F33.11	150
M16	139
I69	137
I69.3	108
I11.9	98
G20	85
I25	85
M17.0	77
I50	73
M17.4	71
F20.00	67
M51.1	64
M16.6	63
M16.0	61
M17.1	60
I48	60

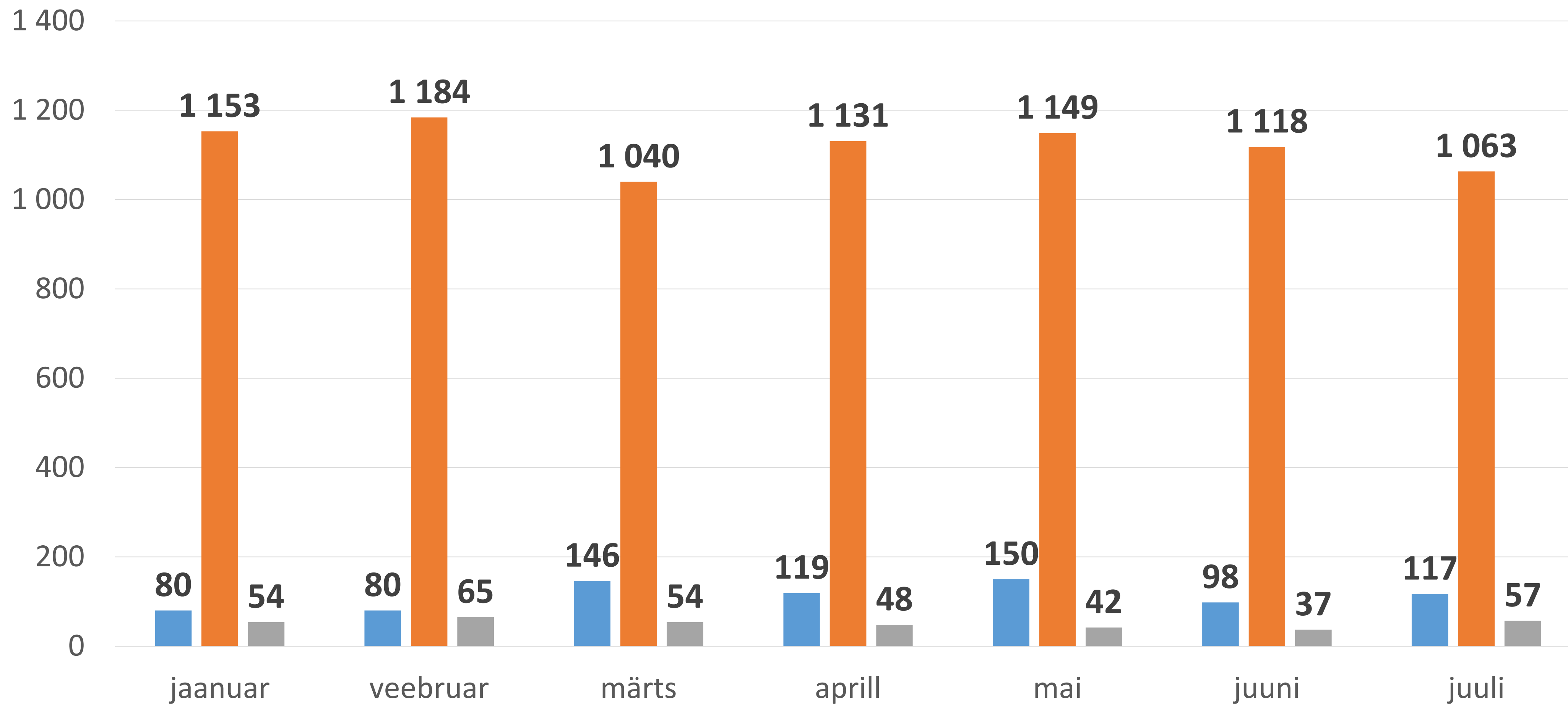
Esitatud ekspertiisitaotlused 2018

Positiivsed ja negatiivsed otsused 2018

Negatiivsed otsused vanusegrupiti 2018

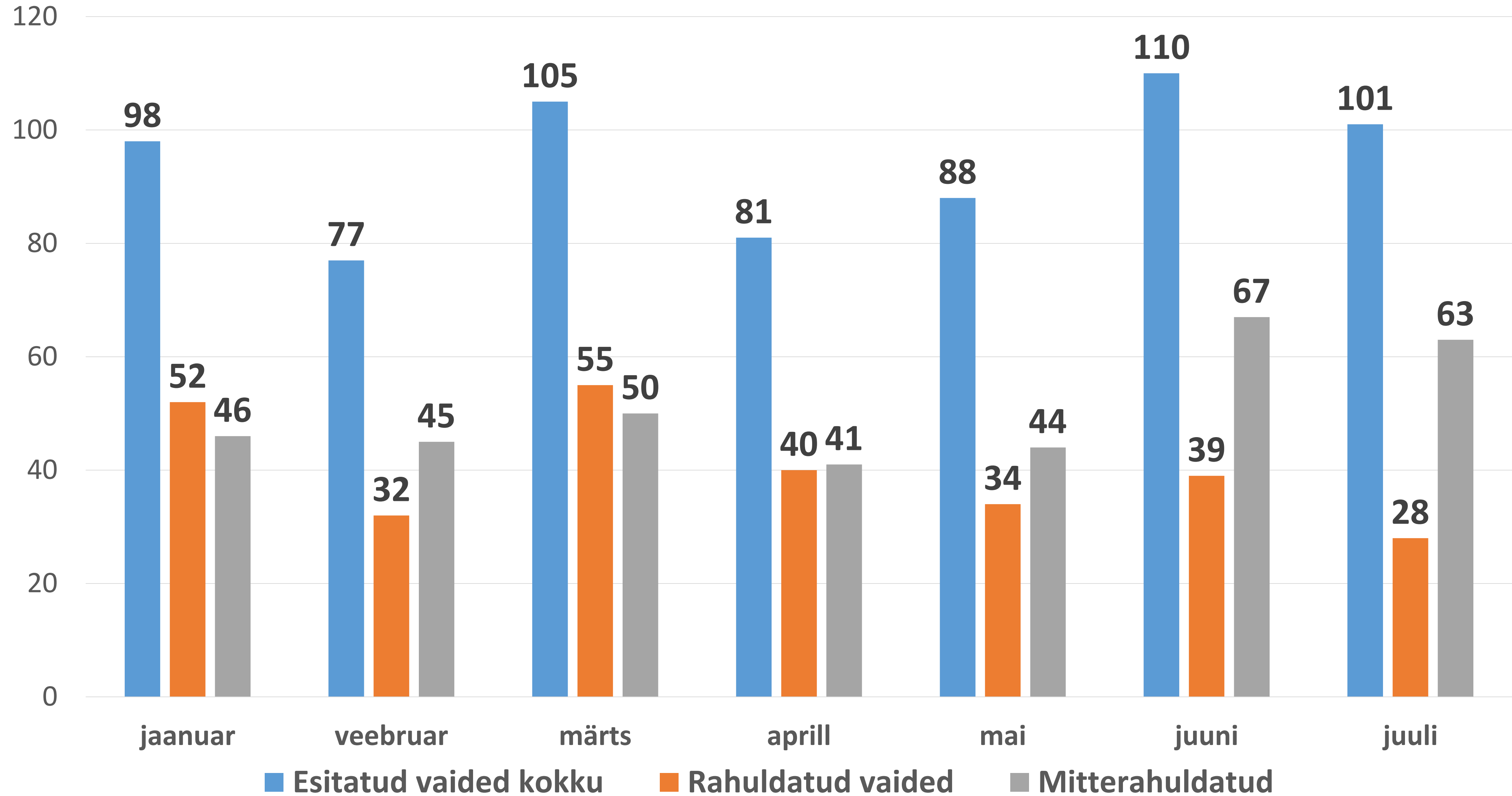

■ lapsed negatiivsed otsused

■ tööealised negatiivsed otsused

■ vanaduspensioniealised negatiivsed otsused

Esitatud vaided 2018

Toetuse liik	Maksmise sagedus	Summa eurodes
Keskmine puudega lapse toetus	Kord kuus	69,04
Raske ja sügava puudega lapse toetus	Kord kuus	80,55
Sügava puudega vanaduspensioniealise inimese toetus	Kord kuus	40,91
Raske puudega vanaduspensioniealise inimese toetus	Kord kuus	26,85
Keskmise puudega vanaduspensioniealise inimese toetus	Kord kuus	12,79
Puudega tööealise inimese toetus	Kord kuus	16,62-53,70

SKA MAK SAB SOTSIAALTOETUSI PUUDEGA INIMESTE LE ÜHES KUUS KESKMISELT 5,7 MILJONIT EUROT

MIS ON PUUE?

Puue on pikaajaline väljakujunenud (st raskesti tagasipööratav või pöördumatu) seisund:

- mille korral esineb püsiva iseloomuga keha mistahes struktuuri puudulikkus või häire (üks või mitu)
- mille tõttu inimese toimetulek on tavaolukordades piiratud
- mille tõttu inimene vajab kõrvalabi ja/või abivahendeid

MIS ON PUUE?

Ravivajadus ei ole puude tuvastamise aluseks sellepärast, et:

- puuet ei ole võimalik **kompenseerida ravi ja/või ravimitega**
- puuet ei põhjusta **pidev ravimite kasutamise** vajadus, ägeda või kroonilise haiguse ravi
- puuet ei põhjusta kasutatavate **ravimite suur hulk**
- puuet ei põhjusta sagedaste **arstivisiitide vajadus**
- lapsele ravimite (tablettravi, inhalatsioonravi) andmine on **eakohane kõrvalabi** ja ei põhjusta puuet
- sageli infektsioonhaigusi põdevad lapsed, kes puuduvad seetõttu sageli lasteaiast või koolist - tegemist on sagenenud ravivajadusega ja püsiva iseloomuga funktsioonipiiranguid ei ole raviarstide poolt kirjeldatud - puudub alus puude tuvastamiseks.

Puude raskusastme tuvastamine

	Laps/vanaduspensioniealine	Tööealine
Raskusaste sõltub	kõrvalabi, juhendamise ja järelevalve vajadusest	igapäevaelus ja ühiskonnas osalemise takistuse ulatusest
Puude raskusaste		
keskmine	vajadus <u>vähemalt</u> kord nädalas	osalemisel on mõningad raskused
raske	vajadus igal ööpäeval	osalemine on piiratud
sügav	vajadus ööpäevaringselt	osalemine on täielikult takistatud

-**kõrvalabi või juhendamine** on abi osutamine inimesele, kes ei tule iseseisvalt toime söömise, hügieenitoimingute, riietumise, liikumise või suhtlemisega

-**järelevalve** on ohutuse tagamine inimese suhtes, kes oma tegevuse või tegevusetusega võib tekitada kahju iseenda või teiste inimeste elule, tervisele või varale

-**takistus** on tegutsemise ja osalemise piirang, mida isik kogeb tegevuse sooritamisel või igapäevaelu olukordades

Mõned mõtted

- Uued praktikad puude määramisel
- Tulemas on lihtsustatud taotlusvorm lastele ja vanaduspensioniealistele inimestele 19-lt lehet 2-le lehele
- Vaja on rõhutada ja selgitada inimestele, kui olulised on rahvastikuregistris olevad andmed. Ka RRS alusel on isikul kohustus oma andmed registris korras hoida. Samuti seal olev e-posti aadress tuleb inimesel alati ajakohane hoida, sest me võtame sealt e-posti aardesse ning suhtleme selle kaudu ja väga halb, kui inimene ei saa õigel ajal oma teavitusi kätte, sest ta ei ole RR-s e-posti andmeid uuendanud.
- Enne taotluse täitmist on esimene käik mitte SKA-sse vaid raviarsti, pere- või eriarsti juurde, kes jälgib inimese terviseseisundit ning teavitab inimest puude taotlemise alustest!
- Taotluse täitmisel tuleb läbi mõelda, millega inimene hakkama ei saa ja mis osas puude saamine teda aitab (nt kui see on kord kuus pangautomaadi juures käimine või poes käimine – kas see on puue?)
- Esitatakse valeandmeid enda hakkama saamise kohta
- Diagnoos ei võrdu puue!
- Puue ei ole lisasissetulek inimesele!

Aitäh!